

Sygn. akt IV KK 577/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **M. W.**,
o wydanie wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 18 lutego 2021 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w O.
z dnia 15 czerwca 2020 r., sygn. akt II K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O., w sprawie sygn. akt II K (...), procedując w przedmiocie wydania wyroku łącznego ustalił, iż wobec M. W., s. W., ur. 08.11.1987 r., zostały wydane następujące prawomocne wyroki:

1. Sądu Rejonowego w O. z dnia 22.12.2006 r., sygn. akt VII K (...), za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniu 2.10.2006 r., na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem z dnia 10.03.2009 r., sygn. II Ko (...); skazany karę odbył, będąc warunkowo przedterminowo zwolniony postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 08.01.2013 r., sygn. akt V Kow (...), z okresem próby do dnia 8.01.2015 r.;
2. Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.03.2008 r., sygn. akt VII K (...), za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k., popełnione w dniu 27.12.2007 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem z dnia 10.03.2009 r., sygn. akt II Ko (...); skazany karę odbył, będąc warunkowo przedterminowo zwolniony postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 8.01.2013 r., sygn. V Kow (...), z okresem próby do dnia 8.01.2015 r.;
3. Sądu Rejonowego w O. z dnia 22.10.2008 r., sygn. akt VII K (...), za ciąg przestępstw z art. 288 § 1 k.k., popełnionych w dniu 5.07.2008 r., na karę 16 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym; kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 9.02.2012 r., sygn. akt II K (...);
4. Sądu Rejonowego w O. z dnia 1.12.2008 r., sygn. akt VII K (...), za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniu 16.05.2008 r., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym; kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 9.02.2012 r., sygn. akt II K (...);
5. Sądu Rejonowego w O. z dnia 22.12.2008 r., sygn. akt VII K (...), za ciąg przestępstw z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnionych w okresie od 1.06.2007 r. do bliżej nieustalonego dnia września 2007 r., na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego

w O. z dnia 13.01.2010 r., sygn. akt II Ko (...); kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 9.02.2012 r., sygn. akt II K (...);

6. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 9.02.2012 r., sygn. akt II K (...), którym w miejsce kar jednostkowych orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w O. o sygn.: VII K (...), VII K (...) oraz VII K (...) orzeczono wobec skazanego karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności; skazany karę odbył, będąc warunkowo przedterminowo zwolniony postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 8.01.2013 r., sygn. akt V Kow (...), z okresem próby do dnia 8.01.2015 r.;

7. Sądu Rejonowego w O. z dnia 26.01.2015 r., sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 26.05.2014 r., na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym; kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.04.2017 r., sygn. akt II K (...);

8. Sądu Rejonowego w O. z dnia 5.05.2015 r., sygn. akt II K (...), za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionych w okresie od 14.10.2014 r. do 7.01.2015 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, nadto orzeczono środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych; kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.04.2017 r., sygn. akt II K (...);

9. Sądu Rejonowego w O. z dnia 22.09.2015 r., sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 24.03.2015 r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym; kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.04.2017 r., sygn. akt II K (...);

10. Sądu Rejonowego w Z. z dnia 10.03.2016 r., sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 15.10.2015 r., przy zastosowaniu art. 37b k.k. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz roku ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, nadto zobowiązano oskarżonego do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody;

kara została objęta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.04.2017 r., sygn. akt II K (...);

11. Sądu Rejonowego w O. z dnia 5.12.2016 r., sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k., popełnione w okresie od 1.01.2016 r. do 10.05.2016 r. oraz za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k., popełnione w dniu 15.08.2016 r., na kary jednostkowe: 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a w konsekwencji karę łączną roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych; postanowieniem Sądu Rejonowego w O. z dnia 15.11.2018 r., sygn. akt II Ko (...), II K (...) zarządzono wobec skazanego wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 221 dni. Skazany wykonał zastępczą karę pozbawienia wolności;

12. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 4.04.2017 r., sygn. akt II K (...), którym objęto kary wymierzone wobec M. W. w wyrokach Sądu Rejonowego w O. w sprawach o sygn. akt: II K (...), II K (...) i II K (...) oraz w wyroku Sądu Rejonowego w Z. o sygn. akt II K (...) i wymierzono karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono okresy rzeczywistego pozbawienia wolności; kara łączna pozbawienia wolności została wykonana;

13. Sądu Rejonowego w O. z dnia 19.09.2019 r., sygn. II K (...), za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. i art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w okresie od 01.12.2017 r. do dnia 24.05.2019 r., na karę roku ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

14. Sądu Rejonowego w O. z dnia 30.09.2019 r., sygn. II K (...), za przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., popełnione w okresie od 17.11.2017 r. do dnia 21.05.2019 r., na karę 1 roku i 6 sześciu miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30

godzin w stosunku miesięcznym; skazany częściowo odbył orzeczoną karę ograniczenia wolności, tj. w miesiącu styczniu 2020 r. - 26 godzin, w miesiącu lutym 2020 r. - 30 godzin, w miesiącu marcu 2020 r. - 15 godzin.

Sąd Rejonowy w O., po rozpoznaniu sprawy, mając na uwadze powyższe orzeczenia, wyrokiem z dnia 15 czerwca 2020 roku, sygn. akt II K (...) orzekł:

- I. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 3 k.k., w miejsce kary roku ograniczenia wolności orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 19 września 2019 roku, sygn. akt II K (...) oraz kary roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 30 września 2019 roku, sygn. akt II K (...), wymierzył skazanemu M. W. karę łączną 2 lat ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze **30 (dwudziestu – podkr. SN)** godzin w stosunku miesięcznym;
- II. na zasadzie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu M. W. na poczet orzeczonej w ustępie I kary łącznej ograniczenia wolności okres odbytej dotychczas kary ograniczenia wolności w sprawie o sygn. II K (...);
- III. na zasadzie art. 576 § 1 k.p.k. w pozostałej części połączone w ustępie I wyroki pozostawił do odrębnego wykonania;
- IV. na zasadzie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego odnośnie do spraw: Sądu Rejonowego w O. o sygn. akt VII K (...), VII K (...), VII K (...), VII K (...), VII K (...), II K (...), II K (...), II K (...), II K (...), II K (...), II K (...) i II K (...);
- V. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego M. W. w całości od zapłaty wydatków związanych z postępowaniem o wydanie wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa (k. 22-24).

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 23 czerwca 2020 roku.

Pismem z dnia 29 grudnia 2020 r. kasację na korzyść skazanego od ww. wyroku łącznego wniósł Prokurator Generalny, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego

1. art. 410 k.p.k., polegającego na pominięciu wynikającej z akt sprawy istotnej okoliczności co do treści wydanego w dniu 30 września 2019 roku przez Sąd Rejonowy w O. wyroku w sprawie o sygn. II K (...), na skutek czego podstawą orzeczenia kary łącznej ograniczenia wolności stał się wyrok niedotyczący skazanego M. W. s. W., a wydany wobec M. W. s. A., co w następstwie skutkowało wadliwym, bo z rażącym naruszeniem art. 85 § 1 k.k., orzeczeniem kary łącznej ograniczenia wolności w sytuacji, gdy postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec skazanego M. W. winno zostać umorzone - na podstawie art. 572 k.p.k.;
2. art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., polegającego na orzeczeniu o karze łącznej ograniczenia wolności w sposób uniemożliwiający wykonanie wyroku, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia przewidzianą w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w oczywistym stopniu, co uzasadniało jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Analiza akt sprawy nie pozostawia wątpliwości co do tego, że Sąd Rejonowy w O. błędnie odczytał treść wydanego w sprawie o sygn. akt II K (...) wyroku i bezzasadnie przyjął, że wyrok ten został wydany wobec M. W., s. W., urodzonego w dniu 8 listopada 1987 roku w O., podczas gdy wyrokiem tym skazana została inna osoba o takim samym imieniu i nazwisku, tj. M. W., s. A., urodzony w dniu 11 stycznia 1982 roku w O. (k. 14). Niedostrzeżenie tej okoliczności doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych odnośnie do mogących podlegać łączeniu kar ograniczenia wolności, wymierzonych skazanemu. Konsekwencją tego uchybienia było orzeczenie wobec niego kary łącznej dwóch lat ograniczenia wolności, podczas gdy wykonaniu powinna była podlegać kara ograniczenia wolności w wymiarze roku orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 19.09.2019 r., sygn. akt II K (...).

Trafnie też autor kasacji wskazuje na sprzeczność w sentencji zaskarżonego wyroku, uniemożliwiającą jego wykonanie, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. Sąd Rejonowy w O. w zaskarżonym wyroku łącznym, precyzując wymiar kary ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne określił jej wymiar, przy użyciu liczby – na „30”, zaś w nawiasie, słownie – na dwadzieścia godzin w stosunku miesięcznym, co nie pozwala na ustalenie, jaki zakres czasowy kary ograniczenia wolności ustalił Sąd Rejonowy i tym samym uniemożliwia wykonanie wyroku.

Wobec rangi stwierdzonych uchybień, niezbędne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku, co wobec braku podstaw do wydania w ówczesnych realiach procesowych wyroku łącznego implikowało potrzebę umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.